

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XXIII/157/2021
Rady Gminy w Wojciechowicach
z dnia 29 stycznia 2021 roku.

GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE
W GMINIE WOJCIECHOWICE
NA LATA 2021 - 2025

SPIS TREŚCI

I. Wstęp	2
II. PODSTAWY PRAWNE	3
III. TEORETYCZNE PODSTAWY ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE	3
IV. DIAGNOZOWANIE ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE WOJCIECHOWICE	4
V. CELE PROGRAMU	7
VI. REALIZATORZY PROGRAMU	10
VII. MIEJSCE I CZAS REALIZACJI PROGRAMU	10
VIII. FINANSOWANIE PROGRAMU	10
IX. MONITOROWANIE PROGRAMU	10

I. WSTĘP

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji, rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Przemoc w rodzinie rodzi szkodliwe konsekwencje, objawiające się w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej. Działa dysfunkcyjnie na wszystkie sfery życia rodziny.

II. PODSTAWY PRAWNE

Podstawowym dokumentem regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Definiuje ona pojęcie przemocy w rodzinie, określa zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy. Określa zasady postępowania wobec osób doznających przemocy oraz wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa dla samorządu gminnego następujące zadania: tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym: opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie; prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia; tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Pozostałe akty prawne wspomagające podejmowanie działań na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie i osób stosujących przemoc w rodzinie to:

1. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym ze zm.
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej ze zm.
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi ze zm.

III. TEORETYCZNE PODSTAWY ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

Przemoc w rodzinie przybiera różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Przemoc w rodzinie rzadko jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny.

Rodzaje przemocy:

- Przemoc fizyczna – jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia.
- Przemoc seksualna – to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności.
- Przemoc psychiczna – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej strachu.
- Przemoc ekonomiczna – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy.
- Zaniedbanie – to ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Natomiast o znęcaniu się stanowi artykuł 207 Kodeksu karnego:

§1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 1a. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 lub 1a połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 – 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

IV. DIAGNOZOWANIE ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE WOJCIECHOWICE

Zdiagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie jest bardzo trudne. problem przemocy jest problemem wstydlwym dla rodziny, o którym nie łatwo się mówi.

W gminie Wojciechowice działa Zespół Interdyscyplinarny przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Wojciechowicach. W skład zespołu wchodzi przedstawiciele:

- Ośrodka Pomocy Społecznej
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Policji
- Oświaty
- Ochrony Zdrowia

- Kuratorskiej służby sądowej

Poniższe tabele obrazują dane liczbowe wystąpienia przemocy w rodzinie na terenie Gminy Wojciechowice.

Tab. Nr 1 Liczba rodzin objętych działaniami Zespołu.

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba dzieci
2018	10	25	5
2019	6	20	5
2020	10	29	6

Tab. Nr 2 Liczba założonych Niebieskich Kart - A.

Rok	Liczba założonych NK - A	Liczba wypełnionych NK - C z ofiarą przemocy domowej	Liczba NK - D wypełnionych ze sprawcą przemocy domowej
2018	11	-	1
2019	6	4	2
2020	10	6	8

Tab. Nr 3 Dane z Zespołu Interdyscyplinarnego

Rok	Liczba wniosków do Prokuratury rejonowej o skierowanie sprawcy przemocy na przymusowe leczenie	Liczba wniosków do GKRPA o skierowanie sprawcy przemocy na przymusowe leczenie
2018	3	1
2019	1	-
2020	-	1

Tab. Nr 4 Dane z GKRPA oraz Zespołu Interdyscyplinarnego w Wojciechowicach

Rok	Liczba osób z problemem alkoholowym, w stosunku do których GKRPA prowadziła postępowanie	Liczba wniosków do Prokuratury Rejonowej o skierowanie na przymusowe leczenie	Liczba osób skierowanych do tut. Punktu Konsultacyjnego
2018	3	3	10
2019	1	1	6
2020	1	-	10

Tab. Nr 5 Liczba osób oraz liczba udzielonych porad

Rok	Porady udzielone ofiarom przemocy domowej	Porady udzielone sprawcom przemocy domowej	Porady udzielone osobom uzależnionym od alkoholu	Porady udzielone osobom współuzależnionym
2018	5	29	29	4
2019	4	26	26	2
2020	6	33	33	5

(Na podstawie danych z Punktu Konsultacyjnego)

Z przedstawionych danych wynika, że liczba rodzin objętych procedurą „Niebieska Karta” pozostaje na zbliżonym poziomie. Głównym powodem nieporozumień rodzinnych było nadużywanie alkoholu przez jednego z domowników.

Nie było konieczności umieszczania ofiar przemocy w placówkach udzielającym wsparcia ofiarom przemocy.

V. CELE PROGRAMU

Ograniczenie zjawiska przemocy na terenie gminy Wojciechowice oraz zwiększanie dostępności i skuteczności pomocy dla rodzin dotkniętych problemem przemocy.

Cele szczegółowe:

1. Efektywne przeciwdziałanie przemocy przez wzmacnianie rozwoju systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Działania

- Budowanie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Wojciechowice
- Podejmowanie przez zespół interdyscyplinarny zintegrowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- Podejmowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą w rodzinie;
- Podejmowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie;
- Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy;
- Wzrost zaangażowania poszczególnych podmiotów, które udzielają pomoc na rzecz rodzin dotkniętych problemem przemocy, w ramach swoich kompetencji.

Wskaźniki:

- Liczba spotkań zespołu interdyscyplinarnego;
- Liczba wszczętych procedur "Niebieska Karta";
- Liczba wypełnionych Niebieskich Kart - D;
- Liczba wypełnionych Niebieskich Kart – C;
- Roczne sprawozdanie

Podmioty realizujące działanie:

- wszyscy realizatorzy Programu.

2. Podniesienie skuteczności działań pomocowych i ochronnych na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Działania:

- Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie;

- Zwiększenie poziomu wiedzy społeczności lokalnej na temat podmiotów świadczących pomoc ofiarom przemocy w rodzinie;
- Zwiększenie poziomu wiedzy społeczności lokalnej na temat form udzielanej pomocy ofiarom przemocy domowej;
- Zapewnienie pomocy socjalnej ofiarom przemocy domowej;
- Praca socjalna;
- Udzielanie informacji na temat praw osób będących ofiarami przemocy;
- udzielanie informacji dotyczącej bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą w środowiskach interwencji kryzysowej oraz w specjalistycznych ośrodkach wsparcia;
- udostępnianie telefonów zaufania oraz telefonów interwencyjnych i informacyjnych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie;
- Działania Punktu Konsultacyjnego.

Wskaźniki:

- Liczba udzielonej pomocy socjalnej ofiarom przemocy domowej;
- liczba udzielonych porad ofiarom przemocy domowej w Punkcie Konsultacyjnym
- Liczba udzielonych informacji ofiarom przemocy o przysługujących im prawach.

Podmioty realizujące działanie:

- Wszyscy realizatorzy Programu

3. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

Działania:

- Zmiana postaw, przekonań i zachowań mieszkańców gminy Wojciechowice wobec zjawiska przemocy;
- Udzielanie informacji sprawcą przemocy na terenie programów korekcyjno-edukacyjnych;
- Udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat konsekwencji prawnych stosowania przemocy;
- Praca socjalna;

- Propagowanie materiałów (ulotek, plakatów) z różnych kampanii na rzecz pomocy ofiarom przemocy domowej oraz skutków przemocy;
- prowadzenie pogadań wśród dzieci i młodzieży szkolnej uświadamiające zagrożenia związane z występowaniem zjawiska przemocy domowej;
- Działania Zespołu Interdyscyplinarnego

Wskaźniki:

- Liczba rozpropagowanych ulotek, plakatów;
- Liczba udzielonych informacji sprawcom przemocy domowej;
- Liczba udzielonych porad sprawcom przemocy domowej w Punkcie Konsultacyjnym;
- Liczba przeprowadzonych pogadań w szkołach;
- Liczba kampanii społecznych.

Podmioty realizujące działanie;

- Wszyscy realizatorzy Programu

4. Podnoszenie i doskonalenie umiejętności osób realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Działania:

- Zapewnienie możliwości udziału w różnych formach kształcenia i doskonalenia zawodowego osobom pracującym bezpośrednio z osobami stosującymi przemoc oraz osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie;
- Udział w szkoleniach z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury "Niebieskie Karty" oraz prowadzenia interwencji kryzysowej.

Wskaźniki:

- Liczba osób uczestniczących w szkoleniach;
- Liczba szkoleń.

Podmioty realizujące działanie:

- Wszyscy realizatorzy Programu

VI. REALIZATORZY PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie będzie realizowany przez instytucje i organizacje zobligowane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Wojciechowicach;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wojciechowicach
- Punkt Konsultacyjny "Rawena"
- Placówki Oświatowe
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Ośrodek Zdrowia" w Wojciechowicach

VII. MIEJSCE I CZAS REALIZACJI PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w gminie Wojciechowice na lata 2021 - 2025 będzie realizowany na terenie gminy Wojciechowice. Wdrażanie programu rozpocznie się po jego uchwaleniu przez Radę Gminy w Wojciechowicach i będzie kontynuowany do 2025 roku. Zadania zaplanowane do realizacji w ramach tego programu będą wdrażane w formie ciągłej.

VIII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Wojciechowice, dotacji oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

IX. MONITOROWANIE PROGRAMU

Monitorowanie realizacji programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. W terminie do 31 marca każdego roku sprawozdanie z realizacji Programu przedkładać jest Radzie Gminy.